

O.J. SIMPSON AUZIA TELESAIL ETAN

AEBetako beltz zurienari buruzko maisulana

Azkenaldian telebistarako egin diren ekoizpenen artean zeresan handia eman dute O.J. Simpsonen kasua ardatz duten bi telesailak. Kasu ezaguna AEBetako gizartearen erretratu gordina egiteko baliatu dute.

Gaizka Izagirre
@Gaizka_Izagirre

Gertakari garrantzitsu ugari ematen ari ziren telebistan, baina jendeari bost axola, begirada guztiak AEBetako erre-pideak zeharkatzen ari zen Ford Bronco zuri batean jarriak baitzeuden. 95 milioi estatubatuar bilakatu ziren ihesaldi etsigarriaren lekuko. Auto horren barruan zihoan tipoa hain zen ezaguna, poliziak borondatez entregatzeko eskatu zion eta nazioarteko telebista kate gehienek ehunka ordu inbertitu zituzten kasuari jarraipena egiteko. Bai, O.J. Simpsonen kasuaz ari naiz eta konkretuki ESPN kateak ekoizturiko *O.J.: Made in America* telesail dokumental bikainaz.

Hasiera batean, *O.J.: Made in America* izan behar zuen telesail dokumental bat, zeinak aztertzen zuen azken urteetan AEBetako pertsonaia ezagun eta mediatikoaren ibilbidea, *Making a Murderer* ekoizpen harrigarriaren uharra jarraituz eta sekulako material mordoa erabiliz. "Hasiera batean" diot, garai hartako amerikar futbol jokalarari onenaren bizitzaren errebasoa izan behar

zuenak amaitu duelako izaten analisi argigarri eta sakon bat Ipar Amerikan arrazismoaren gai lazgarriari buruz. Eta batez ere, ikerketa ikaragarria, O.J. pertsonaiaren inguruan ziren arazo horien guztiena.

Bost ataletan, O.J.-ren gorakada ikusteko aukera izango duzue, izar bihurtu zen arte; eta batez ere, izan zuen erori-aldi ikaragarriari buruzko errebaso sakona ikustekoa. Nola ikasi zuen gazte afroamerikarrak bere mitoa eraikitzen futbol unibertsitarioan eta profesionalen; irudi hori mugaraino promozionatzen ikasi ere, AEBetako "beltz zuriena" bilakatu zen arte. Eta nola, bere emazte ohiaren hilketaren gauetik aurrera, amets hori betiko suntsitu z(u)en. Hain erreala eta gordina, Hollywooden gidoi-lari onenaren burutik irtendako istorio baten aurrean zaudetela sentituko duzuen. Dokumentala ez baita epaiketan eta adibide zehatz horretan soilik zentratzen, garai hartako testuinguruan kokatzen gaitu, Ipar Amerikak bizi izan zituen une latzak mahai gainean jartzen

- » AEBetako gizartearen azken 50 urteetako kezka ia guztiak biltzen dituen azterketa ikaragarria da *O.J.: Made in America*
- » "Mendeko epaiketa" deitu zioten, baina gehiegizkoa zirudien. 20 urte geroago, eta lan hau ikusi ostean, eufemismoa dirudi
- » Kasu bera ardatz duen *American Crime Story* ere iaz estreinatu zen

ditu, adibide zehatz honekin talkan: aipaturiko arrazismoa, basakeria poliziala, aberastasuna eta pribilegioak, etxeko indarkeria, komunikabideen eboluzioa, erlijioa... Azken finean, *O.J.: Made in America* bilakatu da gizarte estatubatuarrak azken 50 urteetan kezkatu duen ia guztiaren 8 orduko azterketa ikaragarria.

Teknikoki aparta, ezin hobea, "gutxi-ekin asko" filosofia ardatz duena. Handikeriarik gabe eta birsortze konplikatuturik txertatu gabe, narrazio nagusia batik bat artxibo irudiek eramaten dute aurrera, baita elkarrizketatuen testigantzek ere -70etik gora jaso dituzte, gertakariak ahalik eta detaile handienarekin dokumentatze aldera-. Irudien bilketa, sailkapena eta egindako muntaia lana ahozabalik geratzeko modukoa da. Lehen bi atalak geldoagoak diren arren, ezinbestekoak iruditu zaizkit, gu ikusle bezala istorioan patxadaz kokatzeko, gure garuna informazio garrantzitsuz bete eta hirugarren ataletik aurrera -epaiketa prozesua hasten den unea-, datu horiekin xehetasun guztiak

azken zirrikituraino ulertzeko. 1995 urtean "mendeko epaiketa" zela esaten zutenean gehiegizkoa zirudien. 20 urte geroago eta lan hau ikusi ostean, eufemismoa dirudi.

Gertakari berak ardatz hartuta, *American Crime Story* telesail bikaina ere estreinatu zuten iaz. Pentsa dezakezue bi ekoizpenak egiazko gertaeratik denboran hain gertu izateak haien aurka

jo dezakeela eta ez gaituztela harrituko sorpresa eragin beharko luketen hainbat gertaerak edo datuk. Utikan aurreiritziok. Bietan, O.J. Simpson ia gutxi-ekoa dela esango nuke, gizakiari eta krimenari buruzko erradiografia apartak baitira, sakontasunean aztertuta gainera. 2017an gertatzen ari dena ikusita, badirudi AEBetako gizarteak oraindik ez duela lezioa ikasi. ■

jan baserritik

20491 Leaburu · ☎ 943 670 724
www.mahalanaturala.com

ogiaren egia

Galparsoro
OKINDEGIA

Ogi biologikoak
 Harri errotan xehetutako irinarekin egindako ogiak
 Orantza ogiak

Kale Nagusia 6 (Alde Zaharra) - DONOSTIA - Tel.: 943 421 074